

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

13-14/2015

22. dubna 2015

ročník 100

cena: 13 Kč

*Příští číslo vyjde
6. května 2015*

Z obsahu

- * *Ďábel a andělé*
- * *Koncilium u lůžka ČCE*

Poselství k neděli Cantate

OD NABÍDKY PŘES PROKLETÍ A MALÍČKOST K ODPOČINUTÍ
MATOUŠ 11,25–30

Není snadné vyznat se v království Božím!

Ježíš, frustrovaný tím, že Chorazin, Betsaida a Kafarnaum nečiní pokání, ačkoli tam konal mnoho velkých skutků, tato města v podstatě prokleje. Měla uvěřit! Je to špatně, že

nepochopila, co Ježíš zvěstuje. Zlobí ho to! Ale vzápětí poděkuje Bohu, že to vlastně on tak zařídil. Není to misijní neúspěch – je za tím Boží záměr! On tyto věci skryl před těmi, kteří by to měli pochopit, a zjevil je outsiderům.

Determinista by zajásal – vše je dáno shůry! Proč pak ale ono „běda“? Proč nejprve ona snaha, aby viděli mocné skutky Boží a uvěřili?

Necítím povinnost všechno vyložit, všemu rozumět, zvláště když se to týká otázek Božího záměru. Kladu si ruku na ústa jako Job. Co je Boží, Bohu. V Ježíšově postupu ale vidím něco lidského, čemu rozumím, protože jsem sám člověk. Hledá odpověď: Ptá se, proč lidé nechtějí uvěřit? Přepočítává za pochodu vstupní předpoklady, hledá výklad, kterému by sám mohl věřit. Snad to sám Bůh skryl? Kdo nevěří a nemiluje Boha, toho netrápí, že lidé nechtějí přijímat evangelium, není svázán s Boží věcí. Ale Ježíšovi je od Otce všechno dáno, nikdo nezná Otce, nežli Syn.

Za vstřícnost je vděčný. Tomu, kdo ho přijímá, nabízí zjevit Otce. Jako

určitou satisfakci za „maličkost“ před „moudrými“ a „rozumnými“ nabízí odpočinutí od břemen a námahy. Vždyť maličci mají vždy těžší život než velcí. Vzít na sebe jiný typ jha, jho Ježíšovo, znamená sloužit něčemu jinému, než bychom sloužili podle obecných obyčejů. Nést Ježíšovo jho předpokládá opustit jho úspěchu, kariéry podle lidských měřítek. To si moudří a rozumní nemohou dovolit. V tom spočívá jejich ujařmenost. Opravdu vnitřně tichých křesťanů, kteří by měli pokorné srdce, aby pohledal. I v církvi jako „ve světě“ válčují druhé křiklouni, do sebe zahledění selfies, kteří si sami sebe na prvním místě nedokáží odmyslet. Jsme v tom všichni, i já.

A že jsme všichni unavení, přepracovaní (ačkoli to není nikde vidět a vlastně toho – ruku na srdce – zas tolik neděláme) a nemáme stále čas? Asi proto, že jsme se od Ježíše dosud mnoho nenaučili. Proto nás (ne jeho) břemena tíží a tlačí.

Michal Kitt,
farář ČCE Hronov

Bůh ve Starém zákoně není jiný než v Novém

Aniž si to uvědomují, soudí dnes mnozí lidé urážlivě nebo spíš pošletile o Bohu podle návodu svých kazatelů a mají jej za samovládce, pyšného na svou moc, krutého až pomstychtivého, jenž s chutí trestá neposlušnosti svého lidu. Nejprve však uvažme: Bůh se přece nemění, je věčný, tentýž stále, nevyvíjí se ani neroste jako nějaký člověk. Kdo se mění, vyvíjí a roste, jsme my, lidé, kteří jsme dostali do rukou s Bibli i Starý zákon, čteme jej a postupně v jeho pochopení rosteme. Hlavně díky církvi, která se problémem jiného Boha důkladně zabývala a dospěla k tomu, co ve svých shromážděních vyučuje, že Bůh Starého zákona je tentýž, co v Novém zákoně.

Zejména evangelíci díky svým reformačním teologům mohou být poučenější než ostatní křesťané. Reformátoři totiž proti oficiálnímu učení církve o Bohu, které v něm vidělo dvě stránky, s velkým důrazem zvěstovali své poznání, že samou podstatou Boha je láska, která nechce člověka ovládat a pokořovat, ale mít s ním obcenství, nebo jinak řečeno, žít s ním v přátelství. Tak jim to vyvstalo ze zvěsti Starého a z Nového zákona, v němž se Bůh zjevil v Ježíši Kristu jako skutečný a živý Bůh aliance, společenství, jak to odpovídá Božímu záměru, když jej stvořil k svému obrazu,

tedy do aliance. Rozhodně ne do individuality, kterou Písmo odmítá jako vzdor a počátek vzpoury proti Bohu a jeho vůli.

Bůh si přeje obcenství s námi. S tím záměrem, aby obcenství, které bylo rozbité, znovu nastolil, vstoupil do dějin. Tato Boží vůle, ačkoli v jednotlivce začínala, se nevztahuje jen na některé, zvláště k tomu povoláné jednotlivce, ale na lid, Boží lid, jenž v Novém zákoně překročil hranice Izraele; Bůh a povolal do svého lidu všechny národy. Tak to je a tak to bude. Nedejme se mýlit mystikou nebo náboženskou filosofií, které zvou člověka do jednoty s božstvím, do splynutí, v němž ztratíte své já. Bůh nám chce být přítelem. Avšak nemá to být „já pán, ty pán“,

nýbrž naopak. V tom přátelství zůstává Bůh Bohem a Pánem a jeho vůle určuje jeho obsah. V Ježíši Kristu potkáváme toho, kdo je absolutním Pánem, a to nejen mým, ale celého universa. Přátelství s ním nemá nic společného s obvyklou snahou koupit si ho a učinit ho domácím přítelem bez vlastní vůle, a tak ho učinit závislým na nás; naopak my jsme absolutně závislí na něm.

Nutno ještě říct, že společenství s Bohem, nebo také přátelství, Bůh bere vážně, a to nejen vzhledem k sobě a k svému právu vládnout, nýbrž také vzhledem k tomu, co se týká člověka. Bůh vládne tak, aby jeho vládu člověk dobrovolně přijímal a Bohu se za jeho lásku, která

Dokončení na str. 2

Koniklec

Foto: Tomáš Pikous (14 let)

Menšinová radost

„Pějte žalmy k slávě jeho jména, jeho chválu šířte chvalozpěvem.“ (Ž 66, 2) Je příjemné podělit se s blízkými lidmi o radost. Ano, třeba zpěvem, jak nabádá žalmista. Ovšem zmíněný pocit lze sdílet i jinak, někomu stačí pevný stisk ruky anebo všeříkající výraz v obličeji. Důležité je vědět, že ten druhý také ví. Máme vyzkoušeno, že to bývá navzájem posilující. Někdo by řekl: jsme na stejné vlně.

O sdílené radosti by mohli vyprávět například diváci sportovních utkání. Je zajímavé pozorovat, jak se v jednom okamžiku mnoho lidí umí zaradovat. Co na tom, že pár metrů od fotbalového stadionu (dejme tomu v Manchesteru, Londýně či Mnichově) se procházejí jedinci, kteří nedovedou pochopit, proč tolik křiků, skandování, oslavného zpívání. A důstojný zástupce většinové společnosti si v tu chvíli pomyslí cosi o podivínech, kteří se už roky scházejí na jednom místě a jejich projevy jsou nepochopitelné.

Napadlo vás, že z podobného úhlu, z jakého hledí spořádaný občan na rozradostněné fotbalové fanoušky, se mnozí lidé dívají na shromáždění křesťanských sborů?

Je možné, že někomu z vás bude toto přirovnání připadat nepatřičné. Zvěst o vzkříšení a fotbal. Troufalost! Abychom si rozuměli, netvrdím, že dvě zmíněné radosti mají stejný význam. Spíše přemítám o menšinovém pocitu, o nemožnosti přenést emoce dál – za hranice. Jedni se radují v kostele, druzí na stadionu. A ti třetí... ti jim prostě nerozumí.

„Ať se ti klaní celá země a zpívá ti žalmy, ať zpívá žalmy tvému jménu.“ (Ž 66,4)

Žalmistovo nabádání z dnešního pohledu působí ambiciózně. Celá země... Co myslíte, mělo by smysl projevit naši společnou radost o něco hlasitěji? Třeba jako ti fanoušci v londýnských ochozech?

Jiří Karban

AKTUÁLNĚ: ŘEHOLNÍCI K OŽEHAVÝM OTÁZKÁM

Německá konference vyšších řádových představených, která sdružuje mužské i ženské řehole a zastupuje třicet tisíc zasvěcených osob, vydala prohlášení k příští biskupské synodě, která se v říjnu tohoto roku ve Vatikánu bude zabývat problematikou rodiny. V textu, který byl v pondělí zveřejněn v Bonnu a předán Německé biskupské konferenci, německé řády požadují více milosrdenství pro rozvedené katolíky, kteří vstoupili do nového manželství. Podle řeholních představených by mohli takoví katolíci za určitých podmínek opětovně přistupovat ke svátostem. Představitelé mužských a ženských řádů se vyslovují pro to, aby

se v otázkách sexuality více přihlíželo ke svědomí jednotlivců. Z vlastní pastorační zkušenosti vyvozují, že církev má vůči věřícím projevovat více důvěry. Katolíci totiž „hledají podporu při utváření svědomí a pomoc v rozhodování. Na druhé straně ale kritizují, že mnozí duchovní se pokoušejí velice silně zasahovat do úsudku jejich vlastního svědomí“, píše se v dokumentu zveřejněném na webu Orden.de. Mluvit jazykem, který zasahuje životní realitu současné společnosti. Německé kongregace si rovněž přejí více otevřenosti vůči homosexuálům a jejich partnerstvím. Podle řeholních

Dokončení na str. 2

Z církví doma i ve světě

CÍRKVE VYDÁVAJÍ SPOLEČNĚ PROHLÁŠENÍ

POŽADUJÍCÍ NORMALIZACI KUBÁNSKO – AMERICKÝCH VZTAHŮ

Vedoucí a představitelé církví z Kubánské rady církví (CIC) z Latinsko-americké rady církví (CLAI), Národní rady církví v USA (NCCUSA) a Světové rady církví (WCC) se společně vyjádřili k normalizaci vztahů mezi Kubou a Spojenými státy americkými.

Rudelmar Bueno de Faria, zástupce Spojených národů v New Yorku, USA, reprezentoval Světovou radu církví na setkání v Havaně na Kubě 9. dubna, kde účastníci setkání vydali společné prohlášení vyjadřující vděčnost, ocenění a povzbuzení pro probíhající vyjednávání mezi vládami Kubu a Spojených států amerických, aby byly jejich vztahy normalizovány.

“Uvědomujeme si, že existuje mnoho jednotlivostí, které musí být řešeny, ale zdůrazňujeme, že je velice důležité, aby tento proces pokračoval a prezidenti pokračovali v komunikaci a byli osobně účastni rozhovorů,” uvádí prohlášení.

Prohlášení bylo vydáno před sedmým americkým summitem naplánovaným do Panamy od 10. do 11. dubna. Americké summity jsou řádná setkání hlav států západní polokoule. Toto bude první americký summit s oficiální účastí Kubu.

V čase zveřejnění tohoto prohlášení generální sekretář Světové rady církví Rev. Dr Olav Fykse Tveit uvedl, že znovuoobnovení vztahů mezi Kubou a USA jsou “znamením na naší pouti spravedlnosti a míru: znamením, že navzdory dlouhému a hořkému rozdělení jsou vždy mír a smíření možné. Ukazuje nám to, že cesta ke spravedlivému míru je cestou, na které se lidé setkávají jako spolupoutníci.”

Prohlášení vydané ekumenickými představiteli církví v Havaně vyhláší rozhodnutí církví pokračovat v podpoře dialogu.

“Jsme rozhodnutí přivádět dohromady členy našich církví a občany našich národů, aby bylo po mnoha letech odcizení podporováno smířením,” uvedli představitelé církví.

Světová rada církví, 4. dubna, zkráceno

PROPALESTINSKÉ SKUPINY VYKÁZALY Z OSLAV VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ITÁLIE OD FAŠISMU ŽIDOVSKOU BRIGÁDU

Letošního výročního dne osvobození Itálie od fašistického režimu se nezúčastní Židovská brigáda, která pomohla osvobodit Itálii. Byla totiž organizátory z výročních oslav vyloučena. Na protest proti tomuto rozhodnutí se výročního pochodu osvobození, které Itálie oslavuje od roku 1945 vždy 25. dubna, nezúčastní ani asociace přeživších koncentrační tábory, ani nikdo z italské židovské komunity. Mezi organizátory oslav totiž patří italští komunisté a několik propalestinských skupin, které Židovské brigády prezentují jako okupační složky Izraele a Palestinu jako zemi, která má být osvobozena podobně jako Evropa ve 40. letech minulého století.

Předseda židovské obce v Římě vydal ve svém otevřeném dopise výzvu organizátorům akce, aby obnovili skutečný význam oslav Dne osvobození. „Protože bude šabat, tak na oslavách přítomni nebudeme. Avšak nebyli bychom přítomni ani tak, protože Palestinci, kteří se oslav účastní, byli za druhé světové války spojenci nacistů,” uvedl Riccardo Pacifici, který zároveň sdělil, že loňský rok byl vyvrcholem urážek a napětí, které se na oslavách Dne osvobození opakují každý rok. Skupiny jako Fronte Palestina, Rete Romana Palestina a Rappresantanza Palestina dnes patří k organizátorům oslav dní osvobození Itálie od fašismu a zároveň prezentují Palestinu jako zemi, která má být osvobozena stejně jako Evropa během druhé světové války, a Židovskou brigádu spojuje s Izraelem, vnímaným jako okupační mocnost.

Na oslavách v roce 2014 skupina propalestinských příznivců slovně napadala Židovskou brigádu, nadávali jim do fašistů a pokoušeli se je i fyzicky napadnout. Podle mluvčího židovské obce v Římě, který byl u incidentu přítomen, byla roztržka zapříčiněna přítomností vlajky Židovské brigády, která obsahuje Davidovu hvězdu. „Sešli jsme se v 9.15, abychom se připojili k průvodu s vlajkou Židovské brigády, která je podobná izraelské, ale není totožná. Vtom nás u stanice metra Colosseo obklopilo asi 50 lidí s palestinskými vlajkami a pokoušeli se nás napadnout. Policie, která byla naštěstí přítomna, pak palestinské vlajky odstranila,” řekl Fabio Perugia. Ve stejný den byla synagoga v Římě posprejována antisemitskými nápisy.

podle Židovský tiskový a informační servis, red. zkráceno

AKTUÁLNĚ: ŘEHOLNÍCI K OŽEHAVÝM OTÁZKÁM

Dokončení ze str. 1

představených se „homosexuálně orientovaní křesťané zaměřují na křesťanský životní návrh partnerství, které předpokládá závazek a věrnost. Většina z nich nemůže přijmout, že by v takovémto partnerství měli trvale žít v sexuální zdrženlivosti“. Německé řehole se ptají: „Jak se mohou homosexuálové považovat za Bohem milované děti, když jim katolická církev brání požehnat v jejich úsilí o naplněné partnerství?“ Má vůbec církev právo mluvit o milujícím Bohu, když zaujímá takovýto odmítavý postoj? zní další otázka. Podle konference německých řeholních představených je budoucí zasedání biskupské synody jedinečnou pastorační šancí, jak o manželství a rodině mluvit jazykem, který zasahuje životní realitu současné společnosti. Hledejme nové a již dávno očekávané odpovědi na mnohé otázky, protože církev má být lákavá, domnívají se představitelé mužských a ženských německých řádů.

dle christnet.cz

Bůh ve Starém zákoně není jiný než v Novém

Dokončení ze str. 1

obecenství umožnila, odvděčil láskou, tak jak to vyjádřil Jan: “My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás” (1 J 4,19). Boží láska neprobudí v nás lásku jinak, než že vyžaduje čin lásky. Když hrabě Zinzendorf stál před obrazem ukřižovaného, byl nejen dojat, ale cítil se osloven, takže řekl: „To ty jsi udělal pro mne! Co já teď mám udělat pro tebe?“

Jednota obou zákonů, Starého i Nového, záleží v tom, že v obou případech jde o zjevení a založení Božího společenství. Bůh má iniciativu, zakládá společenství, které posléze spočine v Boží milosti, která se k lidu sklonila: „Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem.“ (Ex 3,8) To se stalo z pouhé milosti, která činí z lidu lid Boží.

Největší rozdíl mezi oběma zákony záleží ve skutečnosti, že Starý zá-

kon nerozeznává, jak zákon opovrhne milostí, tváří se, že ji nepotřebuje, neboť poslušností příkázání desatera získává spravedlnost před Bohem. A nechce vědět, že Bůh udílí dokonalou spravedlnost tomu, kdo věří v Boží milost, darovanou v Ježíši Kristu. Tak Starý zákon projevuje své nedostatečné porozumění Božímu zjevení, které vede od skutků a jejich vždy nedostatečné spravedlnosti k víře a spravedlnosti z víry v Ježíše Krista, spravedlnosti dokonalé. Kdykoli se objeví zákon, vždycky se s ním objeví klamná naděje, že jeho poslušností lze dosáhnout spravedlnosti. Tento omyl se objevuje zvláště u proroků, u nichž poslušnost zákona stojí na prvním místě.

Proroci ve Starém zákoně ukazují věřícím, jak se mají dát spolehlivou cestou zákona, která je dovede až k cíli. Ku příkladu v Žalmu 18, 21-25. „Hospodin mi odplatil podle mé spravedlnosti, odměnil mě podle čistoty mých rukou, neboť jsem dbal

na Hospodinovy cesty, neodvrátil jsem se svévolně od svého Boha... varoval jsem se nepravosti. Podle mé spravedlnosti mě Hospodin odměňoval, podle čistoty mých rukou, tak jak jevila se jemu.“ To ovšem jsou slova, která se protíví darovanému společenství s Bohem. Vyvolení Izraele vylučuje myšlenku, že by lid mohl získat svými skutky spravedlnost.

Křesťanská víra závisí na živém Božím slovu, které díky Ježíši Kristu a jeho svatému Duchu vyvolává věřícího ze zajetí v zákoně a daruje mu spravedlnost, kterou Kristus vydobyl všem věřícím hříšníkům. Zákon nezmizí ze scény křesťanova života, přestal však být cestou k spravedlnosti a zůstává jako návod k vděčnosti za darovanou spravedlnost v Kristu, našem Pánu.

Přes různé, někdy opačné postoje je tvůrcem společenství ve Starém i v Novém zákoně jeden a tentýž Bůh.

Josef Veselý

Nesmiřitelná řeč Evy Kantůrkové

Knížku **Evy Kantůrkové NESMIŘITELNÁ ŘEČ** s podtitulem „*Rozprava s přidáním mýtem o Janu Husovi*“ vydalo nakladatelství Cherm jako svoji 67. publikaci. Jejich bezmála 300 stran je členěno do čtyř částí: 1. Řekni mi, kdes byla, 2. Dcerka, 3. Jsem duch doby a 4. Moc bezmocných. - První část je svými dvěma sty stránek nejobsaáhlejší a je dosti příznačně uvedena národní písničkou Sívá holubičko, kdes byla; jako by v tu chvíli autorka něco zcela podstatného prozradila o své metodě a přístupu k velmi rozmanitému materiálu: Létavec sívá holubička nemusí přece svoje přiletý a odlety (případně úlety) zdůvodňovat přísnou logikou literárního útvaru; dotýká se velmi různých námětů vzpomínkou, pocitem, momentálním nápadem, cestopisným zážitkem, existenciální zkušeností, jež pro jistotu poměří výrokem světoznámé autority (a nelekně se přitom žádné odlehlosti), než se opět vrátí do prostoru domácí kultury či historie. Eminentní zájem je tu na komunikaci mezi lidmi, už třeba na té neverbální. Tak cestující do Japonska nebo Číny nezbytně potřebuje důkladné lekce z tamních gestikulací, mimik a obřadností. - Literátka profesně pracující s jazykem je ale už natolik zkušená, že ví, „jak dokážou být slova tvrdohlavá a hloupá. Jak se posmívají naší závislosti na nich. Naši pojmové řeči, která je tak sebevědomá. Která se vyvyšuje nad obraznou a konkrétní řeč archaických národů, přestože ona sama je zmatečná“ (22). - Divíte se, že autorka po takových zkušenostech slyší na „hlubinné vrozené archetypy“ psychologa C. G. Junga, že se zajímá o symboly vytvářené kulturní historií? A že neignoruje legendy, ale ještě větší pozornost věnuje mýtům jako způsobu zjednodušení a zpřehlednění života? Co se jen generace dnešních sedmdesátníků a více-sátníků natrápila odmytologizováním – v německém bohosloví je „Entmythologisierung“ nějaký pojem! - rozsáhlých a i docela drobných biblických látek a jejich převáděním do většinou abstraktní pojmové řeči, a teď nás profesionálka

slova na mytické vyjadřování víceméně odkazuje!? - (Zajistě: pro plodnou diskusi je bezpodmínečné pojmové upřesnění, co kdo mýtem myslí.). - Přívlastek „mytický“ pak neuškodí ani Kristu samotnému, ani jeho svědkům. - Od úvah toho typu se autorka vrací na pole naší domácí historie. Ač před lety (1991) o Janu Husovi už pověděla , co se jen dalo najít, ještě stále není s jeho postavou hotová a znovu ji obsáhle převypráví. I tak pročištěně podaný Janův příběh osvěží nejdním méně známým detailem (zmínkou o Janově mamince, o zálibě studentově v šachové hře, o pozdější účasti v delegaci do Francie, o vlivu Jana - už mistra teologie - na panovníkem země zanedbávané dítě – královnu Žofii Bavorskou, o reakci prelátů v Kostnici na odvolání ke Kristu: „Už prorokuje“). – Způsob tematického přelétávání umožní nejen porovnání skonu obou Janů – Husa a Palacha, ale také zařazení obsírného výslechu, při němž proti sobě sedí major státní tajné bezpečnosti a spisovatelka, na niž ten pán pilně shromažďuje materiál, aby ji „poslal do tepláků“ (zřejmě zkušenost autobiografická). - Podtitul druhé čtyřicetistránkové části knihy Dcerka Balada o Anušce Zoulové už předem prozrazuje, že jde o literární fikci; vzpurná dceruška popraveného odbojného zemana Jana Zoula se dostane pod vliv reformního mistra a

on jakoby pro ni napíše svůj známý spisek, ač ten je v původním záměru jen aktualizovanou variací na důvěrné prorocké oslovování lidu Božího. - Přídavek třetí je dialogem mezi veličinami Já a duch doby; ten sám sebe obsírně představuje: „Mohu se kdykoli a odkudkoli vracet i do dob jen myšlených. Čas je můj svět, v čase smím vše: zářit, upadat, přetvářet se, mizet, objevovat se. Zakázaná je mi jen budoucnost. Jsem paměť doby, ne její předpověď. Jsem poučení. Odkaz. Inspirace.“ - Ten rozhovor, vtipný a nápaditý, v lecčems připomínající už někde slyšená lidská sebepochopení a sebeobhajoby, se protáhne na dalších třicet stránek. - Nejkratší závěrečná část prozradí už svým názvem Moc bezmocných, že má svůj původ v havlovské disidentské terminologii. Muž naší české historie, který před více než čtvrtstoletím dokázal, že svobodným může být člověk i za mřížemi a že zdánlivě nezdolatelné hradby mohou jednoho krásného dne padnout jako pověstné zdi biblického Jericha, je tu nastíněn jako rozhodující činitel souběhu té dvojí síly, panujících a podmaněných, ač nejsou zamlčeny ani rozpaky nad samou výslednicí těch zápasů. –

Tuto novou knihu Evy Kantůrkové si rád přečte každý, kdo si klade otázku po smyslu naší národní existence.

Kaleb

Dvojí vjezd

Ten jeden se odehrál kdysi dávno a křesťané všude na světě ho vzpomínají. Přícházeli "požehnaný ve jménu Hospodinově", jak nám o tom svědčí evangelisté. Jel na "oslu, na oslátku, osličím mláděti"(Zachariáš 9, 9), aby symbolizoval, o přjezd jakého krále se tu jedná, totiž o chudého (jak říká kralický překlad), nebo, jak tomu chce ekumenický překlad, pokořeného. Zda ty davy, co volaly Hosanna, házely ratolesti a "stlaly roucha", měly jasno či nikoli, o tom se můžeme dohadovat. Někdo si symboliku uvědomoval, jiný nikoli. Nejinak tomu bylo po celé věky. Přesto je Květná neděle, jinak zvaná Palmarum, obecně známý pojem nejen mezi křesťany, nýbrž jistě i mezi mnohými lidmi sekulárními.

Toho druhého vjezdu jsme byli svědky o Květné neděli L. P. 2015. Nebylo to ovšem v Jeruzalémě, nýbrž v Čechách a na Moravě, v kolébce jednoty bratrské, málem přes Kunvald a Fulnek (ostatně den nato přes Mladou Boleslav). I jinak byl rozdíl dost značný. Místo oslátky devatenáctitunové obrněné transportéry Stryker, před něž stlát roucha by jednak bylo málo platné, jednak by to policie těžko dovolila. Pravda, davy tam byly, sice bez ratolestí (kde je taky v tuto roční dobu vzít?), zato s prapory. Svým způsobem volaly i "Hosanna". I svou symboliku to všechno mělo - kdo by snad byl tápal, tomu stačilo podívat se v kteroukoli denní hodinu na veřejnoprávní televizi a ta už to všechno spolehlivě vysvětlila. Jen nám zůstala dlužna informaci, kdo to považoval za vhodné, aby vjezd se letos odehrál právě na Květnou neděli.

Jaroslav Kraus, Mariánské Lázně

K naději patří i pokojná zvědavost vůči budoucnosti

ROZHOVOR SE SYNODNÍM SENIOREM ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ JOELEM RUMLEM V POSLEDNÍ ROK JEHO FUNKCE

** Může být určité napětí mezi zaměstnáním faráře a povoláním k němu? Obvykle převažovalo při této službě povědomí, že má povahu celoživotního závazku.*
Nedovolím si odhadnout, kolik lidí do povolání faráře vstupuje s vědomím služby na celý život. Častěji slyším, že celoživotně to garantovat nemohou. Což je dost výrazná změna v přístupu ke kazatelskému povolání proti minulosti.

** Jaké závazky má fakulta dnes vůči ČCE?*
Pouta existují přes osobnosti profesorů, sdílenou víru a evangelickou teologii. Církev přijímá za své faráře absolventy Evangelické teologické fakulty s ukončeným studiem. Ovšem o nějakých závazcích ETF UK vůči církvi lze mluvit jen stěží. Církev očekává kvalitní výchovu budoucích církevních pracovníků.

** Po převratu ČCE otevřela několik škol. Není tomu tak, že na těchto akademiích vyučuje málo evangelických učitelů, učí se nemnoho evangelických studentů?*
Evangelických studentů i učitelů je na evangelických akademiích jen menšina. V současné době se mi však zdá, že škol je třeba otevřít víc. Církev jim ale musí dát ducha, ideu a formovat výchovu dál. V zatím založených školách chybí postup – ze základního studia přes vyšší na vysoké školy. Nově otevřené školy by měly vytvářet tuto potřebnou návaznost. Přispěla by k tomu, aby daná generace dělala autentickou zkušenost s církví a vírou, delší dobu zůstala v kontaktu s vírou a evangelickou podobou křesťanství. Po dobré, základní, Bratrské škole v Holešovicích by se tak měla otevřít další kontinuita vzdělávání. Tuto návaznost dosavadní akademie nenaplňují.

** Ve společnosti je oceňováno, že církev působí v oblasti charitativní péče. Diakonii ČCE se daří na řadě sborů. Nehrozí, že diakonie takřka-jíc přeroste matce církvi „přes hlavu“? Nebude suplovat její základní funkce? Ostatně i Armáda spásy, vypustila téměř misii ze své prvořadě úlohy a v trojině anglického S: polévka, mýdlo, spása - se posledně jmenované téměř nedostává ke slovu.*
Hospodářsky a rozpočtově obhospodařuje Diakonie větší sumy než církev, nemůže ale církev zastoupit v tom, co je základním posláním církve: zvěstovat slovo Boží, sloužit svátostmi, přivádět ke Kristu. To není a nebude posláním diakonie. Přerůstá matku, zakladatelku, jen finančně.

** V čem vidíš do budoucna svěbytnost evangelické církve? I Komen-ský napsal kdysi závěť Jednoty bratrské. Jednota končila pod vnějším tlakem. Nehrozí nám dnes něco podobného zevnitř?*
Nemyslím si, že evangelická tradice v nejčistším jádru by měla ztratit důvod existence: důraz na život z evangelia, na důstojnost každé lidské bytosti, demokracii a svobodu, to vše vyplývá z důsledné a držené teokracie a bude potřebné pro zachování života stále.

** Ve vnímání společnosti se mnohé mění. Bývá nám vytýkáno, že církev reaguje pod tlakem až následně a nejasný bývá její postoj. Římskokatoličtí kněží se mne ptávají, zda v ČCE neslouží na farách farář/ka v homosexuálním páru, či farář/ka v heterosexuálním páru bez vzájemných závazků.*
Je to tak, že život je rychlejší. I zákonodárná moc tvoří regule proto, že život dohání. Pokud jde o ony otázky, jaké jsou poměry na evangelických farách, to je pro mne stejně problematické jako ptát se na poměry pod střechami římskokatolických far. Čímž pochopitelně neomlouvám křiklavosti, které se mezi evangelickými duchovními dějí a neměly by být a bývá z nich smutno.

** Profesor Amedeo Molnár kdysi prohlásil, že papež může být dobrý, ale vždyť narazí na mechanismus kurie, jenž se nenechá změnit a bývá často neprůchodný pro jeho nejlepší plány. Se synodem a synodní radou se to tak nemá? O mechanismu synodu se traduje, že vše se předpřipraví ve výborech (je důležité si je obsadit) a synodálové ve spěchu pak schválí všechna doporučení, na projednání v plénu již objektivně není čas.*
Je třeba připomenout, že komise jsou složené ze synodálů, každý si komisi může vybrat, synod je schválí a komise působí 4 roky. Na synodu je možnost rozpravy a doplňujících návrhů. A šestičlenná synodní rada je dostatečný útvar k tomu, aby bylo možno diskutovat o učení a strategii, postupech a cestách jistým směrem a k určitému cíli. Proto ani synodní senior netouží být v roli papeže a sám rozhodovat o učení, to by se hrubě protivilo presbyterně-synodnímu charakteru církve.

** Existuje i v evangelictví něco jako pragocentrismus a odstup Prahy od ostatní církve?*
Taková tendence zde je a prospělo by všem, kdyby se odstup Prahy od ostatní církve zmenšil, stejně jako odstup ostatních od Prahy.

** Nemají ti pražští evangelíci větší vliv v církvi?*
Někdy se mi zdá, že by možná mít chtěli, ale nemají.

** Jaké logo bys volil pro církev?*
Před dobře deseti lety jsme oslovili grafiky, vznikaly návrhy, řešil to synod, vše zůstalo bez rozhodnutí. Nic se nepředepisuje a používají se zavedené vzory. Mně se líbí to logo, které běžně užíváme na synodní radě, modernější forma otevřené Bible s kalichem.

** Není to ale úděsně staromilské? Necítí dnešní mládež naprosto jinak a ve výhledu k příštímu století, nestálo by za to spolupracovat s mimořádně nadanými, pravda mladými umělci, grafiky, nebo prostě lidmi, kteří se vyznají v dnešním projevu obrazového sdělení, ideogramu, jenž odpovídá potřebám internetového vidění a představám o pikto-gramu? Nejde ani tak o zobrazované motivy, jako o jejich provedení, jež by nemělo kořeny ve 20. a spíše 19. století...*
Možná to je „úděsně staromilské“, ale alespoň je něco. Nejistý výsledek demokratické debaty v církvi o logu, která – odhaduji – sotva kdy dospěje k nadšenému a všeobecnému přijetí jediného, moderního, nadčasového, mladého ideogramu, jásavě předjímajícího vyznání víry 21. a 22. století mně brání věřit, že jediné a pravé logo brzy vytvoříme.

** Z čeho máš nyní radost a co tě trápí?*
Radost: vypadá to, že své synodní období přežiji bez výrazné devastace a tím pádem mám radost ze všeho, co ukazuje, že život je pěkný a trápí mne, když se setkávám s věcmi, jež život komplikují, či jím pohrdají. Potěšilo mne, že na základě mého působení se ozvali lidé, kteří chtěli vstoupit do církve a mohl jsem je odkázat na příslušný sbor. Co se nepovedlo? Zbavit církev defenzivního přístupu k pojetí vlastního místa ve společnosti. To mi je líto.

** Na co se těšíš, až nebudeš vázán funkcí?*
Těším se na to, že budu moci být ještě farářem na sboru, bude-li zájem.

** Jaký svůj erb a jaké heslo by sis zvolil (papež je má!)?*
Erb: Pampeliška ve fázi květu i odlétajících padáček s příslibem pro budoucnost. A heslo: „Nebát se přítomnosti, nebát se budoucnosti. K naději patří i pokojná zvědavost vůči budoucnosti.“

** Závěrem: Rádi bychom vyjádřili upřímný pozdrav tvé manželce...*
To ji potěší.
Pro christnet.cz a ET-KJ Jan Kašper

Jotamova bajka (Sd 9)

O bajkách se říká, že jsou obranou proti absurdnostem světa moci a nejednou i lidské hlouposti. Kdo by nezapomněl na VW a jejich píseň „Jednou z lesa domů se nesa moudrý Ezop...“ a na chechtajícího se brabence, který je vedle brabce přímo drobečkem. Povzbuzující i úsměvné. Doba ale zhrubla a na veřejnou scénu se dostala jiná témata ze světa bajek. Je příznačné, že to připomínají lidé často sami v moci postavení. Jméno autora a připomínka jeho výroků? George Orwell. A ta drsnost? „Každá revoluce končí tehdy, když se nová ***** (v Bibli nečistá a nekonzumovatelná zvířátka) dostanou ke korytům.“ Pokud Ústav pro jazyk český sleduje frekvenci slov v současném jazyce širokých vrstev, bude slovo KORYTO patřit jistě na přední místa. Mistr Ezop bývá považován za téměř zakladatele krátkých vyprávění s efektní a didaktickou pointou. Traduje se, že byl celoživotně fyzicky postižený, ale věhlas, časem rostoucí, svědčí také o jeho břitkém i podmanivém myšlení nějakých 6 století ante Chr. Že by redaktori a masoretari biblických textů použili v knize Soudců literární útvar mladší než je dobové pozadí knihy? Či snad měl Ezop předchůdce? Bud' jak bud', Jótamova bajka má fasety jinak broušené.

Jótam stojí na hoře Garizim a vypráví obyvatelům Sichem nadčasové podobenství. Dodnes je prý v okolí hory vynikající akustika. Místo bylo spojeno se zaslíbením požehnání (Dt 11 a Joz 8) Snad i místo posledního uložení kostí Josefových (Joz 24). Na její úpatí klade Janovo evangelium také Jákobovu studnici, u níž dochází k Ježíšovu setkání se samařskou ženou a darem vody života (Jan 4). Takže místo přímo symbolické. Jotam je ale na útěku. Jediný, který přežil bratrovraždu. Šlo o moc, jak jinak. Vraždící nosil jméno Abimelech a v Sichem se opravdu stal vládařem, aniž by volitelé nad jeho zřídlným činem hmulí brvou. Nepochopitelné? Ale kdež. Násilí, hrubost a samolibost občas fascinují. Jaké to ale bude vladaření, je-li už od počátku poznamenáno takovou brutalitou a mocichtivostí za každou cenu. Jotam je jediný, který to vidí. Častý biblický motiv. Hříchu neučinil, a přesto je jeho život v ohrožení. Eliáš na Karmeli, Jeremiáš, Jan Křtitel, Nazaretský, Štěpán, Pavel z Tarsu a vzpomínejme dál. Kdo je to ale Abimelech? Melek znamená král, lépe vladař. Drobnou úpravou vznikne slovo moloch. Také vladař. Ovšem s ohnivým nitrem a požírající obětí (2 Kr 21,6). Biblická modla. Abímelek, syn vladaře Gedeona, se sérií vražd na cestě k trůnu stal synem Molochovým. Taková metamorfóza. Jotamova bajka je neúprosná. Žádná z plodin, nesoucích dobré plody, nechtěla být samovládcem za tak odpudivých podmínek. Zůstal jen bodlák, botanicky snad kustovnice, ČEP – trnitý keř. Stínu a úlevy nedá a jeho ovocem je jen hněv. Hněv a nenávisť jako oheň spalující. Takový vladař není Kyrios, Pán, ale nadutý despota. Může to bajka změnit? Ovšem že ne. Jotamova slova mají než odvahu: „Říkat pravdu v čase všeobecného klamu, což je revoluční čin“ (také Orwell).

Jótam není David. Nebojuje. Jeho bajka však říká – tudy cesta nevede. Je to jako obdoba Božího zjevení, které také nemění dějiny, ale ukazuje na alternativu. Boží čin přichází až ve chvíli, kdy se „naplní čas“. Potom ale přichází akt milosti i soudu. Abimelechovo volební období bylo krátké. Trvalo jen 3 roky. Možná je to pouze šifra, ale konec molocha z rukou ženy a ještě mlýnkem na mouku (9,53) není jen výsměchem všem molochům, ale také relativizací mocenské namyšlenosti. Ezop takovou sílu inven-ce neměl. Vránu obdaroval jen představou operní pěvkyně a plátkem sýra. Stačilo pár lstivých slůvek lišky a z vrány se stal neužitečný idiot. I tak to na světě chodí.

František Paolis

Exulantský senior Jan Teofil Elsner

(1717 VE VENGRAVĚ NA PODLAŠÍ, + 21. 4. 1782 V BERLÍNĚ)

Tento významný církevní pracovník se vzdělával nejprve na bratrském učilišti v Lešně, potom na univerzitách v Berlíně, Frankfurtu nad Odrou a v Leidenu. V r. 1745 byl ordinován (Komenského vnukem) Danielem Arnoštem Jablonským za kazatele a jeho dlouhodobým působištem se stal český exulantský sbor v Berlíně. Navazoval na bratrské tradice, ale stál již na pozicích kalvinismu. Vedl četné polemiky s luterány i s ochranovskými bratřími a vydal některé významné bratrské spisy: *Bratrský katechismus a vyznání* 1748 (přel. S. Nagy), *Komenského Praxis pietatis* 1754, *Martyrologium Boemicum*, *Nedobytný hrad* 1765 a *Přemýšlování o dokonalosti křesťanské*, přičinil se o vydání *Nového zákona a Žalmů* 1752, o 3. vydání „Hallské Bible 1766 a „Berlínského“ Kancionálu, to jest *Knihy žalmů a písní duchovních* 1753, který byl hojně přetiskován a užíván. Z jeho spisů, psaných převážně německy, je důležitý zvláště *Čestí bratří ve smyslu reformovaném* 1754 (česky Michal Blažek 1783). Podle jeho pojetí si i český potoleranční kalvinismus činil výhradní právo na bratrské dědictví. Pokud Evangelický zpěvník u některých písní uvádí datum 1753, jde o zmíněný Berlínský kancionál. Právo hlásit se ke staré Jednotě bratrské ovšem mají (i ve smyslu Komenského Kšaftu umírající matky Jednoty bratrské) samozřejmě nejen kalvinisté, ale i luteráni, ochranovští a svým pojmenováním je vyjadřují i další české a zahraniční protestantské církve. Bratrské dědictví respektují už dávno i ostatní křesťanské církve.

Bohuslav Vik

34. PRAŽANŮM

M. Jan H., neužitečný sluha Boží, všem vyvoleným a horlivým následovníkům Pána Ježíše Krista i slova jeho, kteří obývají v Pražské obci: Milost, milosrdenství a pokoj vám od Boha Otce a Pána Ježíše Krista, Spasitele našeho.

Nejmilejší! Raduji se mnoho proto, že Božímu slovu vytrvale nasloucháte s pozorností, a že milosrdný Spasitel vám hojně dává vydatných vůdců pravdy. A proto ať vám dá Všemohoucí milost, milosrdenství a pokoj skrze Spasitele našeho Pána Ježíše Krista; milost k dobrému, abyste v ní, jak jste začali, dobře ji vyložili a užitečně skončili; a milosrdenství, které mějte v paměti a rádi jej přijímate, poněvadž Bůh věčný, dobrota nejvyšší, pro nás hříšníky člověkem se ráčil stát, zraněný, poplivaný, potupený, odsouzený od svých vlastních, opovržlivě odmrštěný tak, že kněží, vedení radou, když si měli vybrat ze dvou, obecný lid si místo nevinného Spasitele Ježíše raději vyvolil hříšného loupežníka a vraha a vystavil na posměch a potupu Spasitele tak, že volá s nářkem podle proroka Jeremiáše: „Slyšte, snažně žádám, všichni lidé, a vizte bolest mou!“ A opět: „Ó vy všichni, kteří tudy jdete, pohleďte a vizte, je-li nějaká bolest podobná mé bolesti.“ Rovněž volá k Otci slovy: „Bože, proč jsi mne opustil?“ Tak volal, když hrozně a potupně na kříži visel a když snášel rouhání od kněží, kteří s křikem obklopili kříž a se skřekem říkali: „Doufal v Boha, nechť ho nyní vysvobodí. Hej, ty, který rušíš chrám Boží, sestup nyní s kříže!“ Sám však volal: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ Volá, abychom zaznamenali jeho nesmírné milosrdenství, s ním láskyplně trpěli rouhání, v nouzi jej vzývali a vděční byli za milosrdenství, kterým nás vykoupil od věčného zatracení. Tak tedy je milosrdenství vám od Boha Otce a Pána Ježíše Krista Spasitele, od něhož i pokoj vám. Pokojný mistr naučil své učedníky být pokojnými, aby do kteréhokoli domu vstoupí, říkali, pokoj vám; a když vstal z mrtvých a přišel k nim, říkal: pokoj vám; a když také od nich chtěl jít na smrt, říkal jim: pokoj vám zanechávám, pokoj svůj dávám vám. Proto také, nejmilejší, po způsobu jeho pokoj od něho žádám vám; pokoj vám od něho, abyste, když budete ctnostně žít, nepřátele, ďábla, svět a tělo přemáhali; pokoj vám od něho, abyste se milovali vespolek i nepřátele své, pokoj vám, abyste pokojně slova jeho slyšeli; pokoj vám, abyste rozumně mluvili; pokoj vám, abyste dovedli užitečně mlčet. Protože kdo pokorně slyší, ten se zlostně nehašterí, kdo rozumně mluví, hašteřivého překonává; kdo užitečně mlčí, neukřivdí rychle svému svědomí. Proto pokoj vám, milost a milosrdenství, milost, od hříchů zachování, milosrdenství, věčného ohně zproštění, a pokoj po tomto životě bezcenném v radosti věčné. Všem vám věřícím věčného pokoje od Boha Otce a Pána Ježíše Krista Spasitele našeho, jemuz buď chvála na věky věků. Amen

34. Husův dopis podle vydání Bohumila Mareše (1851 – 1901, evang. farář a církevní historik) z r. 1911 (již 3. vydání), který také připojil vykladačské poznámky, které zde uvádíme. V roce 2015 Husovy dopisy převedeny do současnější češtiny.

34. Pražanům.
R. 1413. (1414, v postě?)
Hus raduje se, že Pražané slova Boží vytrvale slyší a přeje jim od Boha milosti k dobrému, milosrdenství v Kristu tak pracně dobytého a proto tak povzbuzujícího, a konečně pokoje ve všem po způsobu Kristovu

27. března 1914 List budící české svědomí č. 6

Na cestě pravdy, dokudž na cestě jste, ustanovte se.

J. A. Komenský

K narozeninám Komenského (28. března)

Ný. - Bylo to v noci. V nepřivětivé, studené noci ve vlaku v Holandsku. Nikde ani přítelíčka, nikde známá tvář, ani slůvko české. Na vozech podivné nápisy: "Niet openen voor dat de train still stuat." - "Verboden te rooken", "Open Dicht". A k tomu ty studené, vážné obličejje hollandské, jejich řeč jak dumná píseň...

Bezděky jsem vzpomněl na Komenského. Jaký byl celý jeho život! Vyhnán z rodné země, již věnoval své nejlepší síly - uštván tisíciřem svízely, jimž čelil jako dub v bouři - až konečně téměř umírajícímu starci Holandsko s porozuměním otevírá svoji pohostinnou náruč, aby měl kde své kosti složit. V té chvíli bych býval zlíbal ty ledové obličejje hollandské, že měly tolik lásky pro našeho Komenského. Brzy jsem se zde cítil doma.

Bylo mně však smutno, když jsem si vzpomněl na vlast. Děti Komenského přestaly pít z pramenů, ze kterých pil Komenský i jeho duševní druzi ---

Neznají bible Kralické. A mnozí, kteří znají, nepijí ---

Buďme upřímní! Raději křičme: "Pryč s Komenskými!" jestliže naše srdce s ním nejde. Je-li vám k smíchu, co Komenskému bylo svatým - pak neoslavujte Komenského. Je-li vám večer strávený v začouzené místnosti při jedu-alkoholu milejší, nežli večer s "Labyrintem světa" - pak raději řekněte: "Dost bylo Komenského!"

Okuste jednou ty prameny, ze kterých Komenský pil a které z něho učinily charakter. Pak poznáte sílu, která překonává i tak těžké rány v lidském životě, jaké dolehly na Komenského a nad kterými zvítězil.

Ó kéž to všichni rozumíte, toto Pán náš řekl: "Království Boží nepřichází patrně, nebo ve vás jest."

J. A. Komenský

Po stopách zapomenuté genocidy

Pokud se citují známá slova Adolfa Hitlera: „Kdo si ještě dnes vzpomene na Armény“, potom by měl Hitler pravdu nebyť několika vzácných svědectví, např. německého pastora Lepsia a slavného románu Franze Werfela Čtyřicet dní, který pohnul svědomím světové veřejnosti. Arménie svolává letos v dubnu představitel všech zemí světa ke vzpomínce stého výročí tragických událostí z roku 1915 u památníku obětem genocidy v Jerevanu. Jak k této první genocidě v novodobých dějinách lidstva mohlo dojít a proč byla málem zapomenuta?

Po neslavném dobývání Vídně v roce 1683 až do počátku 20. století stíhala Osmanskou říši nepřetržitá řada porážek. Na jedné frontě vyháněla Turky z Balkánu rakouská armáda a na druhé ruská vojska osvobožovala Krym a oblasti kolem Černého moře. Tento vývoj způsobil neustálý příliv tureckých utečenců z Balkánu do centrálních oblastí Turecka, kde posilují nenávist ke křesťanským menšinám a vyhledávají pomstu za údajnou kolaboraci s vnějším nepřítelem. K místním „řežím“ a masakrům proti Řekům, Bulhářům i Arménům dochází od druhé poloviny 19. století stále častěji. V roce 1914, kdy se v Evropě schylovalo k válce, měla Osmanská říše vybudované styky se všemi skupinami států a nic ji nenutilo vstoupit do světové války na té či oné straně. Umírněná skupina domácích politiků radila k zaujetí neutrality. Rozhodlo zásadně chybné rozhodnutí tehdejší vlády vstoupit do války na německé straně, které vedlo k tragickým důsledkům. Na jaře roku 1915 zahájilo Rusko ofenzívu na Kavkaze, Britové se vylodili na poloostrově Gallipoli a zahájili vleklé boje v jižní Mezopotámii. Docházelo k dezercím arménských vojáků z turecké armády a k zahájení místního odboje s nadějí, že dojde ke spojení území obývaného Armény s postu-

pující ruskou armádou. Vyhlička na tento vývoj vyvolala v Istanbulu paniku a vedla k rozhodnutí vlády nařídít přesun arménského obyvatelstva na území dnešní Sýrie. Realizace tohoto naprosto nepřipraveného plánu se zvrhla ve vraždění a pochody smrti, které většina Arménů nepřežila. Z tureckého pohledu, který bohužel převládá v běžné populaci dodnes, šlo o likvidaci vnitřního nepřítele a „páté kolony“ ruské armády. Doloženo je však hromadné zabíjení, upalování, topení, týrání nekonečnými hladovými pochody s cílem likvidace žen, dětí a civilního obyvatelstva jako celku. Do Sýrie dorazily ubohé zbytky těch, kteří vyšli ze své domoviny, a i ti zde většinou našli smrt. Až do nedávné doby přežil jediný památník arménským obětem ve východní Sýrii poblíž města Deir Azzor, který však odstřelili bojovníci tzv. Islámského státu.

Z turecké strany se udává počet obětí do půl milionu, přičemž obvinění ze systematického vyhlazování je odmítáno tvrzením, že šlo o oběti v důsledku válečného chaosu a nakažlivých chorob. Arménské zdroje uvádějí maximální číslo 1,5 milionu obětí, které vychází z předpokladu, že by byla vyhlazena v podstatě veškerá arménská předválečná populace v Turecku.

V roce 1918 se Osmanská říše v důsledku válečné porážky rozpadla a území vnitřního Turecka bylo rozděleno na jednotlivé okupační zóny. Nad Arménií převzal, bohužel jen deklarativně, protektorát americký prezident Wilson. Jednání o podmínkách mírové smlouvy se protáhlo do roku 1920 a během této doby došlo k demobilizaci vojsk evropských válčících států a k porážce prezidenta Wilsona na vnitropolitické půdě: Kongres zamítl jak vstup USA do Společnosti národů, tak i protektorát nad Arménií. Zástupci staré sultánské vlády sice podepsali

v srpnu 1920 mírovou smlouvu zpečetující zánik Osmanské říše, mezitím však už probíhalo turecké národní povstání vedené generálem Mustafou Kemalem (později nazvaným čestným titulem Atatürk – Otec Turků). Po porážce řeckých vojsk a útěku posledního sultána Mehmeda VI. ze země byla vyhlášena republika a došlo k dalším jednáním, které skončily uzavřením nové smlouvy v červenci 1923 v Lausanne. Turecká republika byla mezinárodně uznána, přičemž byly zcela pominuty a nezmíněny požadavky Kurdů a Arménů. Mezitím totiž došlo k sovětské revoluci v Rusku a nikdo nechtěl podráždit Turky natolik, aby byli vehnáni do spojení se Sověty.

Po rozpadu SSSR a vzniku samostatného arménského státu trvá neustálý tlak na uznání samotné existence genocidy ze strany parlamentů všech států světa. Mnoho z nich už tak učinilo. Stalo se tradicí, že americký prezident pronáší 24. dubna, kdy se slaví Světový den Arménů, projev a pokaždé se s napětím čeká, zda užije to jedno ostře sledované slovo „genocida“. Prezident Obama to před svým zvolením slíbil, ale doposud vždy se tomu z obavy před tureckou reakcí vyhnul. Bez ohledu na politické kalkulace bychom však měli ve svých modlitbách pamatovat na oběti všech genocid a zločinů proti lidskosti s vědomím, že zapadne-li některý zločin do zapomnění, otupuje se tím svědomí lidstva a usnadňuje plánování a provádění zločinů nových. Turecku by mělo být dáno najevo, že pokud se uchází o členství v EU, potom odpovědnost za vlastní činy a účta k obětem tehdejšího řádění patří k evropským hodnotám, bez kterých přístupové rozhovory postrádají jakýkoliv smysl.

Miloš Hübner

Inzerce

PRODÁME RD K REKONSTRUKCI, 50m² v Pňově-Předhradí, 20 min po dálnici Praha-Č. Most. Cena: 350 000 Kč. Tel.: 604 324 621.

č. 5

REKREACE V CENTRU KRKONOŠ: Ve Svobodě nad Úpou nabízím k pronájmu RD "Muchomůrka" pro pobyty skupin (max. 25 osob) - celoročně.

Informace u faráře S. Hejzlara:

603 578 108,

e-mail: sammy-hej@gmail.com.

č. 7

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.Kj@worldonline.cz www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka České pošty 800 300 302
adresa pro písemný styk:
Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: A.L.L.Prodution s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365 ISSN 0139-505X

Evangelický týdeník Kostnické jiskry

rejstřík ročníku 99 (2014)

Aktualita (A), Církev doma (CD), Církev ve světě (CS), Nad Biblí (NB), Názory čtenářů (NČ), Poselství k neděli (PO), Reakce čtenářů (RČ), Recenze (RE), Rok české hudby 2014 (RH), Z dopisů čtenářů (DČ)
(Drobné zprávy z církví u nás i ve světě přejaté z jiných zdrojů neuvádíme)

Bárta Zdeněk – Blaze těm, kdo se nepohoršují (Mt 11,2-6) (PO)	35
Bastlová Helena – Světový den modliteb pro Egypt	5
- 21. červen tradičně na Staroměstském náměstí	21/22
Baťová Eliška – Výročí vrcholného hymnologického díla Jana Blahoslava	33
Beneš Jiří – Gabriela Ivana Vlková: Izajáš (RE)	16
Beranová Ludmila – Spravedlivý mezi národy	7
Bistranin Jan – Žitava – útočiště exulantů	10
Blažek Daniel – S jakou perspektivou žijeme (1 P 4,7-11) (PO)	23/24
Budzáková Eva – Přejeme veselé Velikonoce	13
- Veselka plná kamenů	28/29
Bulíček Ladislav – Dalmácie	18/19
Ciesar Vlastimil – Inter arma silent musae	21/22
Coufal Pavel – Co nám dodává sílu ke službě (2 Te 3,1-5) (PO)	21/22
Cvejn Tomáš – Cesta ke svobodě (Žd 11,8-10) (PO)	8
Čapek Jan – Quo vadis ČCE? (farářský kurz 2014 – středa, čtvrtek)	6
- 600. výročí vysluhování podobojí – historie a výhledy (nase-reformace.cz)	28/29
Čapek Petr – Jiřina Stachová (k sedmdesátinám)	2
Čašková Ester – Quo vadis ČCE? (farářský kurz 2014 – pátek)	6
Černý Pavel – Duchovní probuzení	18/19-20
- Návštěva generálního sekretáře Světové evangelikální aliance u papeže Františka	34
Červenka Jan – Výročí Diakonie Krabčice – 150 let spolu pro člověka	31
Čunderlíková Romana – Obklopení péčí Trojice (2 K 13,11–13) (PO)	18/19
Delegáti 11.Valného shromáždění ERC – Prohlášení delegátů 11. Valného shromáždění ERC v ČR (CD)	36
Diakonie Vsetín – Jan Budař vylicitoval pro vsetínskou Diakonii přes 157 tisíc Kč	35
Drápal Dan – Děti v ohrožení	10
- Letnice – svátek a realita	17
- Nebojím se odlišnosti, bojím se násilí	28/29
- Nejde to bez pokání?	33
- Noe – recenze filmu	14
- Tass Saada: Sloužil jsem Arafatovi (RE)	31
- Volba pohlaví?	3
Duka Dominik, Fajfr Daniel, Papoušek Petr – Společné prohlášení předsedů ČBK, ERC v ČR a FŽO v ČR k ukončení práce expertní skupiny zástupců ČSSD, hnutí ANO a církví a náboženských společností	11/12
Dus Jan Zeno – Václav Budovec – Husův mimořádně úspěšný pokračovatel	25
Dvořáková Hana – Vzpomínky německého prezidenta	7
Ehmig Dušan – Náš fair play běh (Žd 12,1-3) (PO)	11/12
ERC - Konference evropských církví k volbám do Evropského parlamentu	10
Erdinger Michael – Duchovní kondička (Iz 40,31) (PO)	13
Fendrychová Alena – Barmánci ve sborech ČCE	1
Flegl Michal – Fridolín Macháček, evangelický historik z Plzeňska	7
- Historik husitství František Šmahel osmdesátiletý	25
- Kolaps neznamená konec	5
- Kostel raně křesťanských tradic	17
- Příběh evangelického kostela v Novém Boru	3
Frydrych Miroslav – Benito Mussolini a Jan Hus	31
- Dalibor Molnár (1928 - 2014)	23/24
- Ing. Bohumil Melichar (1945-2014)	26
- Karel starší ze Žerotína se narodil před 450 roky	32
- Kostnický koncil v roce 1914	27
Gärtner Filip – Jste očištěni, vyjděte z hradeb (Žd 13,12-14) (PO)	10
Gerloff Johannes (překl. Mareš Pavel) – Reaguje Izrael přiměřeně? (A)	26
Gočaltovská Jitka – Oslavy Bible kralické opět v Kralicích	26
Hájek Blahoslav – Rozumět Bibli	16
- Smíření mezi kulturami	2
- Zpochybnělé Boží tresty	17

Hallerová Ludmila – Jsem ráda stará	8
Hejzlar Samuel Jan – Hleďte	
- Má hodina a díl se mnou + modlitba	13
- Ostych	31
- Píseň o předivné moci (překl. písně D. Bonhoeffera P. a D. Pokorní)	1
- Povolání (NB)	18/19
- Smíření (ET-KJ č. 6 „Boha v Trojici a Trojici v jednotě uctíváme“) (RČ)	8
- Událost pravdy	14
- Zápas	28/29
Henych Daniel – Jak na to?	31
Hofmanová Jana – Před námi (Žd 12,12-18) (PO)	2
Hrubantová Dagmar – Modlete se k tomu, který vyslýchá (Ex 32,7-14) (PO)	15
Hübner Miloš – Islámský stát	27
- Příběh tvůrčího života (RE)	6
Hudec Jonatan – Za svou pravdou stát!? (2 Pt 1,16-21) (PO)	4
Hůlka Karel – Iniciativní Bůh (Sk 10,21-35) (PO)	3
Husitství.cz – 600. výročí vysluhování podobojí - Úvod k tématu	28/29
Hušek Petr – Jak jste Krista přijali	15
- Když nám otevíral Písma	25
- Radostně služ Hospodinu	17
- Nereformovaní reformovaní	14
- Věřit v tyč	2
Chmela Josef – Kostnické jiskry inspirativní	8
Janča Štěpán – Na co ještě čeká? (Ř 9,14-24) (PO)	5
Javornický Pavel – Nejdůležitější záhada mého života	16
- Vylouštění rébusu z článku „Nejdůležitější záhada mého života“	26
Ježek Tomáš – Co čekáme od roku 2014?	2
Kaczmarczyk St. – Doba konce	10
- John Wycliffe (1320-1384)	36
- Kvalita člověka	16
- Proč církev vymírá?	11/12
Kaďůrková Milada – Antoine de Saint – Exupéry - spisovatel, letec, myslitel	21/22
- DVD o historii a současnosti kostela sv. Klimenta v Praze	30
- Odkaz křesťanské víry v díle sochaře Albína Poláška	5
- Rafael Kubelík (1914-1996) (RH)	35
KALEB – Kam s ním?	20
- Za bratrem Jaroslavem Košťálem	21/22
Kaleta Jiří – Hudba v našem životě (RH)	18/19
Kaleta Zbyszek – Zdědil jsem grunt... Reformace a hudba (RH)	9
Kallus Mojmír – Představa společnosti tvořené vymírajícími penzisty je bizarní	11/12
- Ruské strašidlo je zpět	11/12
Kallus Mojmír, Sedláček Karel – Stanovisko ICEJ k výbuchu na palestinském velvyslanectví v Praze	3
Kalus Pavel – Dvě výstavy (A)	28/29
Karhánková Dana – Petr Filip: Po Dunaji za Čechy do Rumunska (RE)	33
Kašper Jan – Angela Merkel včera, dnes a zítra? (psáno pro christnet.cz)	9
- Hříchy pátera Halíka	34
- Kolo se nám polámalo? 2014	1
- Nezávislost svobody studia a výzkumu (Učená společnost)	25
- Odporná reklama (A)	20
- Petr Šiljajev: O současné Ukrajině	30
- Podzimní melancholie?	35
- Z temné noci hrobu do jasného rána: je kus cesty!	13
Kejř Bohumil – Dan Drápal a Jiří Hedánek: Inspirovanost Písma (RE)	3
- Do jubilejního roku	35
- Dvojité jubileum (Jiří Otter oslavil 95. narozeniny a 70 let přispívá články do ET-KJ)	23/24
- Gratias Agit 2014 – Ján Valach (CS)	20
- Jan Viklef – Boží slovo nad církví i společností	23/24
- Mariánský sloup	6
- O armádě a církvi	

(Rozhovor s Janem Blažkem)	21/22
- Podivná zima	9
- Pozdrav k novému roku	1
- Rok české hudby 2014 – úvod	8
- Slavnost kalicha v Praze	32
- Quo vadis ČCE? (Farářský kurz 2014 – úvod).	6
- Velikonoční pozdrav	13
- Všetky moje děti (RE)	8
- Vyslání nemocničních kaplanů (CD)	33
- Zpětné (mediální) zrcátko	4,7,8,9,15,20
- 69. sjezd Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů	33
Kirschner Jan – K příležitosti Mezinárodního dne památky obětí holokaustu (úvod z čl. v christnet)	5
Kirschner Jan a Kašpar Jakub – Pozvánka na výročí kostela v Herlíkovicích (CD)	18/19
Klimeš J. – Konference „Jednota v mnohosti“	14
Klinecký Pavel – Zdeněk Škrabal pět aosmdesátiletý	4
Kolář Ondřej – Svobodný a otrok zároveň (1 K 9,16-23) (PO)	20
Kopecká Martina V. – Oslavy 600 let obnovení kalicha aneb „Vino své výborné pít mi dej“ – 600. výročí vysluhování podobojí – historie a výhledy	28/29
Kováč Ondrej – Poznávej, jaká je tvá víra (Jk 1,12-18) (PO)	7
Kovačka Miloš – Kniha o ženách reformácie (RE)	3
Kovalčík Václav – Církev by měla být postavena na rodinném společenství věřících	18/19
Král Jiří – Hnutí slova víry – přineslo pro křesťanství něco dobrého?	33
Kraus Ivo - Farářské odbory	9
- Historie kostela Božího Spasitele v Podbořanech	6
- Křivé obvinění	17
Kraus Jaroslav – Jedni druhých břemena neste	9
- Nad Jeremjášem 8,4 (NB)	20
- „Nekulaté“ výročí (M. J. Hus r. 1414)	27
- Pavlův oportunismus?	11/12
Kröper Andreas – Národní identita – příklad J. J. Ryby (RH)	36
Kvasnička Daniel – Písemný ohlas na rozhovor o tzv „restitucích“ (A)	7
Lamr Václav – Stoh slámy	27
Lebeda Josef – Jan Arnošt Smoler - 130. výročí úmrtí (13. 6. 1884 v Budyšíně)	17
Loula David – Komenského odkaz českému národu – Kralický klenot	30
- Kralický klenot stále ještě září (nejen v září)	31
Lukášek Marek P. – Quo vadis ČCE? (farářský kurz – úterní dopoledne)	6
Lukášová Pavlína – Vyjít za hradby (Žd 13,12-16) (PO)	28/29
mac – Konference pro křesťanské pedagogy	15
Macurová Anna – XXX. synod Slezské evangelické církve a. v. ve znamení hudby	20
Marosz Štěpán – Adventní pohled za horizont (L 21,25-33 (PO)	34
Matoulek Václav – Kostel, nebo utajená pevnost? (ET-KJ č. 35/2013) (RČ)	2
Matouš Daniel – Hospodine, vezmi si můj život (1 Kr 19,1-13a) (PO)	9
-media – Zločinný ekonom po církvi okradl i muzeum	14
Melmuk Jiří – Možnosti člověka	1
Melmuk Petr – Významné životní jubileum kurátorky Farního sboru ČCE v Telči (Dany Kameníkové)	8
Miklík Otto – A vám to nevadí?	34
- Naše reformace!	15
- Odpuštění	28/29
- Potřebujeme další reformaci?	1
Mikšíková Míchalová Ludmila – Vyvolení a povolání pro lásku (2P 3,3-13) (PO)	33
Moravetz Ladislav – Ale je hudba (RH)	8
Moškoř Marek – Současná křesťanská hudba (RH)	15
Nagyová Alena – Reakce na článek „Kostel nebo utajená pevnost?“ (ET-KJ 35/2013) (RČ)	4
Najbrt David – Nová zákonná úprava (Ř 8,1-11) (PO)	17

Najbrt Tomáš – Reakce synodní rady ČCE na likvidaci křesťanské církve v Sýrii (CD)	32
Nečas Jaroslav – Za Janou Rychetskou (25. 7. 1924 – 9. 1. 2014)	4
Nečas Jiří – Čas – k přelomu roků	1
Nekvinda Oldřich – Hořická ekumena nově i v adventu a postní době (CD)	4
- Stočtyřicáté výročí a husovské slavnosti v Hořicích (CD)	18/19
Nerková Delicie – Přece nebude na Štědrý den sama! – Moje máma, Naše Babička, Rostá a Cyril	36
(noe) – Novoroční ekumenická bohoslužba (A)	2
Novák Jiří – Ruská religiozita	30
- Zemřel bratr farář Josef Průša	8
Novotný Radislav – Rozumět svému povolání (Sk 16,1-7) (PO)	26
Nývltová D. Rut – Farář Jiří Tomeš (25.8.1924 – 10.2.2014)	16
Ondříčková Dagmar – Proč oslavovat reformační výročí, Další kroky na cestě obnovitelů kalicha – 600. výročí vysluhování podobojí – historie a výhledy	28/29
Orošová Hana – Docu-soap o náboženství, jaká zde ještě nebyla	16
Othová Květoslava – Takový byl benefiční koncert pro hospic Citadelau.	33
Otter Jiří J. – K otázce věčného života: (NB)	26-28/29
- Věčný život v ohlasech písní Evangelického zpěvníku (NB)	34
- Ovoce Ducha (NB)	2-7,10,13,14
- Prosba o „Chléb náš vezdejší“ v různém pojetí evangelistů (NB)	30
- Průzkum výrazu Život věčný (NB)	33
- Život věčný – v pojetí našeho předního biblisty (NB)	35
Pavlis František – Příběh Štěpána	36
- Přejde do chrámu svého.	34
Pechar Miloš F. – Ad: Jedni druhých břemena neste ET-KJ 2014-09 (DČ)	16
Pikousová Olga – Výtvarný kroužek budějovického sboru	25
Plotěná Marie – Boží kosmetika	8
- Diváci srpnového nebe	23/24
- Kameny	11/12
- Navigace	35
- Octomilky	28/29
- Počítadlo	3
- Poupata	16
- Tvé jméno	15
- Vzpomínka na advent	2
Pokorný Jan – Stoletý teolog Josef Veselý	8
Pokorný Jaroslav – Bůh milosrdný a spravedlivý (Ex 34,4-10) (PO)	31
Poloha Erik – Přání netradičním křesťanům (1 Te 5,14-24) (PO)	27
Potoček Josef – Limity člověka	5
- Loupež za bílého dne (A)	14
- Otevřený dopis České televizi (A)	8
- Poučení z (tý)dnů modliteb (NČ)	11/12
- SRC a katolické „subsistit“	1
Prčíková Alexandra – Ponížená, nebo požehnaná? (L 1,39-51) (PO)	36
Procházka Petr a Vaďura Petr – Misie – na cestě k lidem (Výroční konference ECM v ČR a SR 2014	25
Předsednictvo ERC – Předsednictvo Ekumenické rady církví v ČR k aktuální situaci na Ukrajině (A)	9
Předsednictvo KJ a redakce – Vánoční pozdrav	36
Putna Martin C. – Kollárova Slávy dcera	21/22
- Praha, Ochranov, Lotyšsko (CS)	33
red. – Konec sporu v Pravoslavné církvi? (CD)	11/12
- Václava Janděčková: Kámen (RE)	1
Rejchrt Pavel – Za Jaroslavem Voříškem (2. března 1941 – 20. června 2014)	23/24
Rights Graham – Poselství Hesla roku 2014 (PO)	1
Sahm W. Ulrich – Atentát na rabína v Jeruzalémě	34
- Palestinci v Osvětimi	17
- Proč se absolutní knižní bestseller čte tak málo? (A)	18/19
- Šaron je mrtev	4
Schilla František – Břevno v oku protikorupčníků	2
- Budiž! Jenže co?	11/12
- Dost bylo sebeospravedlňování!	15
- Kazatel ve věku fundamentalismů (písníčkář Bob Dylan)	6
- Láska místo úřadu	36
- Marnost pod sluncem: vilky v měsíční krajině	26
- Nacionalismus proti evangeliu: 160 ku 5	25
- Neklaňme se celebritám	31
- Obměna v čele Evangelické církve	

v Německu	30
- Odboj a lavírování	9
- Pokrok slaví Pyrrhovo vítězství (140 let od narození Karla Krause)	13
- Profánní a posvátné	4
- Stánky, domy, domy	7
- Svět fotbalu a píseň Hospodinova	20
Schneider Jan – Nebezpečné lustrace	7
Schubertová Martina - Pár kuriozit o odcházejícím izraelském prezidentovi (A)	27
Siracký Ján – Zodpovednosť a rozhodovanie	10
Skuhrová Zdeňka – Výjimečný synod	20
Srbová Marta – Den vzpomínání na oběti holokaustu – Jom ha-šoa (A)	15
Stehlík Dobroslav – Opět po stopách českých exulantů pro víru	26
Soušek Zd. – Co nám zvěstuje biblická apokalyptika	28/29
- Čtyřsté páté výročí Rudolfova majestátu	21/22
- Hospodinův svatý lid uprostřed světa	32
- Kdo je ten Ježíš?	2
- Pojetí eucharistie (večeře Páně) u Mikuláše Biskupce z Pelhřimova	26
Světový den modliteb – Pohlednice ke Světovému dni modliteb 2014 (z materiálů)	4
Svoboda Vlastislav – Bratr ThDr. Josef Veselý stoletý!	9
Syrovátka Vojen – Spolupracovníci na Božím díle (1K 3,9-15) (PO)	25
Šilarová Renata – Jednota v Duchu svatém (Ef 4,1-6) (PO)	30
Šimr Karel – Zápálův kostel v Kralovicích slaví osmdesátiny	32
Škrobák Pavel – Vysvobození zpívají (Zj 15,2-4) (PO)	16
Šlechta Marek – Byl jsem na Pochodu dobré vůle 2014	15
- Happening PAMATUJ!	6
- Zpěváci z 62 souborů zpívali o naději, víře a domovu na 20 místech ČR (CD)	10
Šmahel Jaroslav – Muž (Sk 16,9-15) (PO)	6
Štěpánová Lucie – Corrie ten Boom – Zachránkyň obětí holokaustu	10
- Zachránkyň Anette Monod	5
- Zachránkyň Irena Sendlerová	14
Trnka Jan – Karel Kryl (RH)	34
- Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic (RH)	23/24
- Petr Eben (RH)	11/12
- Poslední vrchol (RE)	8
- Templetonova cena (A)	10
Ulrichová Marie (doplnil Keř B.) - Vzpomínky na George Hamiltona IV.	35
Valková Lia, Ruml Joel – Vyhlášení dobrovolné sbírky na pomoc Ukrajině (CD)	8
Vavrečka Miloš – Šaty Boží (2K 5,1-10) (PO)	32
Vejnar Emanuel – Lámech Redivivus	23/24
- Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí	13
Vesecká Rut, Ryšavá Lia – 50. výročí česko-německých lesních brigád v Kunvaldu	17
Veselý Josef – Absolutní novum	16
- Boha v Trojici a Trojici v jednotě uctíváme	6
- Boží vůle není dělat zázraky	26
- Bůh a čas	23/24
- Co je křesťanství	14
- Chci vám psát o hříchu	9
- Jak oslovovat Boha	31
- Je ďábel?	32
- Kategorický imperativ aneb vyšší mravní princip	7
- Končí a zase začíná	13
- Křesťanská víra směřuje ke svobodě a ke světu	25
- Liberální teologie 19. století	20
- Má pravdu Schleiermacher?	4
- Milan Balabán káže ze Zpěvníku	18/19
- Mohl se Ježíš narodit jinde než v Judské zemi?	36
- Náš život nezáleží jen v krátkosti, ale také ve věčnosti	11/12
- „Něco nad námi“	30
- Sám proti sobě	27
- Víra důvěřuje Boží věrnosti	28/29
- Ztratil jsem adresář	17
- Žádná náhoda	3
Vik Bohuslav – Anglický básník a politik John Milton	32
- Bratrský senior a básník Michael Weisse	10
- Český evangelický novozákoník František Žilka (1.6.1871-9.2.1944)	4
- Český reformátor M. Jakoubek ze Stříbra	25
- Český reformovaný farář a spisovatel Jan Karafiát	3
- Evangelická básnířka Helena Kohoutová roz. Brzáková	26

- Evangelický učitel Jan Sluníčko	25
- Francouzský a švýcarský reformátor Jan Kalvín	17
- Husitský vojevůdce Jan Žižka z Trocnova (z Kalicha)	30
- Laický reformovaný teolog a básník Gerhard Tersteegen (ter Steegen)	11/12
- Otec české reformace (Jan) Milič z Kroměříže	27
- Reformní kazatel Konrád Waldhauser	35
- 210 let Britské biblické společnosti	8
Vlková Šeráková Martina – Ústecký seniorát ČCE – stav a výhledy	21/22
Vovsová Rut – Hledání v Samaří	34
Vymětal Mikuláš – Setkání za pokojné soužití mezi křesťany a muslimy (A)	16
www.e-cirkev.cz – 8. Leuenberský synod (CD)	35
www.facebook.com/TaizePraha2014 - Evropské setkání mladých v Praze (CD)	32
www.icej.cz – České osobnosti se postavily na podporu Izraele a proti antisemitismu (A)	25
www.christnet.cz – Kardinál Dominik Duka kázal u protestantů (A)	3
- Zástupci světových náboženství podepsali Deklaraci proti otroctví (CS)	36
www.nase-reformace.cz – Co může říci česká reformace českému člověku dnes	5
zahraniční materiál (překl. Ulrichová Marie) – Starověká a (trochu modernější) historie Egypta – ke Světovému dni modliteb	7
Zachariasová Swanhild – Hra se strachem: pokusy hnutí BDS o bojkot	32
Zemánková Marta – Adventní zamyšlení	35
Zikmund Ondřej – Jiný Bůh (Sk 17,22-28) (PO)	14
ZŠ – Babylónský zmatek	18/19
- 22/05/2014 řada 4 sedadlo 13 varhanní empora vpravo (RH)	20

Básně

Kepr Tomáš – Jak (dlouho ještě, Bože)	4
Lamr Václav – Nebe či peklo	1
Mošt Ralf – Tmavá	17
Nerková Delicie – Až já budu velká (sbírka Druhé dětství)	5
- Kroky tvých roků	1
- Nepatřičná neděle (sbírka Druhé dětství)	9
Rafajová Marie – U kříže	13
Renč Václav – Zpěvy z jeslíček	36
Tauler Johannes (překl. Hudeček Ferdinand) – Střed mlčení	36

Fota

Bistranin Jan – 10
Kašper Jan – 1, 34, 35
Keř Bohumil – 32, 33
Kindl Martin – 21/22;

Kresby

Plotěná Marie (kresba) – 2, 3, 8, 11/12, 15, 16, 23/24, 28/29, 35
--

Koniklec na Medláneckém kopci u Brna

Foto Tomáš Pikous (14 let)